

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

В.Є. Слюсаренко

**ПРАКТИКУМ
З БУХГАЛТЕРСЬКОГО
ОБЛІКУ**

Навчальний посібник

Київ
2017

УДК 657(075.8)

Слюсаренко В.С. Практикум з бухгалтерського обліку: навч. посіб. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 388 с.

ISBN 978-617-673-752-0

У навчальному посібнику викладено основи формування первинних документів, логіка організації системи знань стосовно сутності виникнення господарських операцій та їх документального підтвердження, що становить основу бухгалтерського обліку.

Систематизовано нормативно-правову документацію, що регулює організацію та методологію ведення бухгалтерського обліку, починаючи від фіксації господарських операцій у первинній документації, відображення їх в облікових регістрах та відображення узагальненої інформації щодо господарської діяльності у фінансовій звітності. Надано алгоритм заповнення всієї облікової документації з окремих ділянок обліку, що має велике значення для глибокого засвоєння теоретичного матеріалу та надбання практичних навичок з бухгалтерського обліку.

Рецензенти:

Мікловда В.П. – член-кореспондент Національної академії наук України, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

Єрмошенко М.М. – доктор економічних наук, професор, ВНЗ «Національна академія управління»

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»
(протокол №11 від 12.10.2016 р.)*

*Рекомендовано до друку Редакційно-видавничою радою ДВНЗ «УжНУ»
(протокол №4 від 27.09.2016 р.)*

ISBN 978-617-673-752-0

© В.С. Слюсаренко, 2017

© Видавництво «Центр учбової літератури», 2017

ЗМІСТ

1. Особливості державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності	5
1.1. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб	5
1.2. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб	12
1.3. Передумови здійснення господарської діяльності підприємств (вибір системи оподаткування, ліцензування, патентування)	16
1.4. Реквізити суб'єктів підприємницької діяльності	20
2. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах	22
2.1. Документування господарських операцій	22
2.2. Форми бухгалтерського обліку	27
2.3. Організація документообігу та зберігання документів	33
2.4. Облікова політика на підприємстві	35
3. Документування та відображення у регістрах бухгалтерського обліку касових операцій	43
3.1. Теорія та практика документування касових операцій	44
3.2. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій	54
3.3. Відображення даних касових операцій в регістрах бухгалтерського обліку	56
3.4. Розрахунки із застосуванням реєстрів розрахункових операцій	56
3.5. Типові господарські операції з використанням готівкових коштів	58
3.6. Практичне завдання	59
4. Документування та відображення у регістрах бухгалтерського обліку операцій на рахунках в банках	78
4.1. Теорія та практика документування безготівкових розрахунків	79
4.2. Синтетичний та аналітичний облік операцій на рахунках в банках	83
4.3. Відображення даних операцій на рахунках у банках в регістрах бухгалтерського обліку	83
4.4. Типові господарські операції з відображення безготівкових операцій з коштами на рахунку в банку	83
4.5. Практичне завдання	85
5. Документування із підзвітними особами та відображення даних у регістрах бухгалтерського обліку	111
5.1. Теорія та практика документування безготівкових розрахунків	111
5.2. Порядок документального оформлення працівника у відрядження	114
5.3. Синтетичний та аналітичний облік операцій з підзвітними особами ..	116
5.4. Відображення даних підзвітних сум в регістрах бухгалтерського обліку	117
5.5. Типові господарські операції з відображення розрахунків з підзвітними особами	117
5.6. Практичне завдання	118
6. Документування та відображення в регістрах бухгалтерського обліку запасів	134

6.1. Теорія та практика документування запасів	134
6.2. Синтетичний та аналітичний облік запасів	181
6.3. Методи оцінки вибуття запасів	194
6.4. Типові господарські операції	195
6.5. Практичне завдання	196
7. Документування та відображення у регістрах бухгалтерського обліку операцій з основними засобами	205
7.1. Теорія та практика документування операцій з основними засобами ..	205
7.2. Синтетичний та аналітичний облік операцій з основними засобами ..	236
7.3. Відображення даних основних засобів в регістрах бухгалтерського обліку	237
7.4. Типові господарські операції з відображення руху основних засобів.....	238
7.5. Практичне завдання	239
8. Документування та відображення у регістрах бухгалтерського обліку операцій щодо дебіторської та кредиторської заборгованостей	257
8.1. Теорія та практика документування розрахунків з покупцями та замовниками, постачальниками та підрядниками	257
8.2. Синтетичний та аналітичний облік дебіторської та кредиторської заборгованостей	260
8.3. Відображення даних операцій в регістрах бухгалтерського обліку	262
8.4. Типові господарські операції з відображення дебіторської та кредиторської заборгованостей	273
8.5. Практичне завдання	280
9. Документування та відображення у регістрах бухгалтерського обліку операцій за виплатами працівникам	286
9.1. Теорія та практика документування розрахунків за виплатами найманим працівникам	286
9.2. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з працівниками	288
9.3. Відображення даних операцій в регістрах бухгалтерського обліку	291
9.4. Типові господарські операції з відображення виплат працівникам	298
9.5. Практичне завдання	299
10. Документування розрахунків з оподаткування	329
10.1. Загальнодержавні податки та збори	329
10.1.1. Податок на прибуток	330
10.1.2. Податок на додану вартість	340
10.1.3. Податок на доходи фізичних осіб	347
10.1.4. Порядок сплати державного мита	349
10.1.5. Порядок нарахування та сплати акцизного податку	350
10.1.6. Екологічний податок	356
10.1.7. Рентна плата	364
10.2. Порядок сплати податку на майно	371
10.2.1. Податок на майно	372
10.2.2. Єдиний податок	380
10.2.3. Збір за паркування транспортних засобів	384
10.2.4. Туристичний збір	385

1. Особливості державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності

- 1.1. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб.
- 1.2. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб.
- 1.3. Передумови здійснення господарської діяльності підприємств (вибір системи оподаткування, ліцензування, патентування).
- 1.4. Реквізити суб'єктів підприємницької діяльності.

Нормативно-правова документація:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, чинний з 01.01.2004 р.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV, чинний з 01.01.2004 р.
4. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 15.05.20003 р №755-IV, чинний з 01.07.2004 р.
5. Закон України "Про підприємництво" від 07.02.1991р. №698-ХІІ.
6. Податковий кодекс України.

1.1. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб.

Державна реєстрація юридичних проводиться державним реєстратором виключно у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення за місцезнаходженням юридичної особи (місцезнаходження постійно діючого виконавчого органу юридичної особи, а в разі його відсутності – місцезнаходження особи, уповноваженої діяти від імені юридичної особи без довіреності (наприклад, директора), за адресою, яка вказана засновниками (учасниками) в установчих документах і за якою здійснюється зв'язок з юридичною особою.

Для проведення державної реєстрації юридичної особи засновник (засновники) або уповноважена ними особа повинні особисто подати державному реєстратору (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

- заповнену реєстраційну картку (форма №1) на проведення державної реєстрації юридичної особи;